

Aan de gemeenteraad

Datum : 9 maart 2026
Zaaknummer :
Contactpersoon : Maaïke Piscaer
Telefoonnummer : (06) 31114892

Onderwerp: overdracht auditcommissie 2022-2026 (inclusief aanbieden evaluatierapportage rekenkamer)

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met het einde van de huidige raadsperiode blikt de auditcommissie terug op vier jaar waarin zij de raad heeft geadviseerd over de financiële beheersing van onze stad. In deze periode hebben we nauw samengewerkt met de accountant en de rekenkamer om de kaderstellende en controlerende rol van de raad te versterken. Tegelijk willen wij u via deze raadsbrief ook ter informatie de *Rapportage 'Doorwerking aanbevelingen uit evaluatie 2019 op de politiek-bestuurlijke inbedding van rekenkameronderzoek'* aanbieden, welke in opdracht van de auditcommissie is uitgevoerd. De bevindingen op dit rapport zijn opgenomen onder punt 2 'evaluatie rekenkamer'.

Belangrijkste aandachtspunten 2022-2026 + aanbevelingen

In de afgelopen vier jaar heeft de auditcommissie zich onder andere intensief beziggehouden met de onderstaande punten. Bij een aantal punten geven wij de volgende raad en auditcommissie onze aanbevelingen voor de nieuwe periode mee.

Doorontwikkeling P&C-cyclus

Het onderwerp 'meetbare doelen' is al jaren een aandachtspunt binnen de auditcommissie. In navolging op de Duisenbergonderzoeken - welke vanuit de auditcommissie drie opeenvolgende jaren zijn uitgevoerd - is in 2023 een werkgroep gestart die de aanbevelingen uit deze onderzoeken heeft vertaald naar een concreet format voor de begroting. De hoofdvraag die hierbij centraal stond was: *Hoe ziet de indeling van de programma's en de opbouw van de programma's in termen van ambities, doelen, inspanningen en indicatoren van onze 'ideale' Begroting, ook als basis voor informatievoorziening aan de raad, eruit?*¹

Uitkomst van de werkgroep was onder andere dat de programma's in de begroting (gefaseerd) in een nieuw format zijn opgebouwd. Het format betreft onder andere: een titelpagina in de vorm van een visual,

¹ Zie ook de [raadsbrief](#) 'Vervolg aanpak meetbare doelen naar aanleiding van aanbevelingen Duisenbergonderzoek'.

Datum : 9 maart 2026
Zaaknummer :
Pagina : 2

een doelenboom in overzichtelijke tabelvorm, doelen ER-geformuleerd (lagER, hogER, mindER, etc), korte en bondige toelichtingen en indicatoren die meer grafisch vormgegeven zijn en waaruit blijkt waar we vandaan komen, waar we nu staan en waar we heen willen. Daarnaast wordt er ook een betere koppeling gemaakt tussen doelen en budgetten en wordt de toelichting financiën/financiële mutaties in tabelvorm gepresenteerd. Als gevolg van het aanpassen van de begroting zijn ook de Turap's aangepast en zal de Jaarrekening over 2025 in het aangepaste format aan de raad worden aangeboden.²

Aanbeveling:

De auditcommissie is blij met de verbeteringen die het traject van de doorontwikkeling in de begrotings- en verantwoordingscyclus hebben opgeleverd. Wij roepen de nieuwe auditcommissie op om de doorontwikkeling van de begroting hoog op de agenda te houden. Op de actiepuntenlijst die de werkgroep heeft opgeleverd staan daarnaast nog twee zaken open: 1) verbeteringen in de systematiek visies-beleidsnota's-uitvoeringsplannen en de relatie met de P&C cyclus en 2) aandacht voor de website financien.arnhem.nl: De auditcommissie adviseert de volgende auditcommissie om ook met deze punten actief aan de slag te gaan.

Evaluatie rekenkamer

Eenmaal per zittingsperiode neemt de auditcommissie het initiatief tot het evalueren van het functioneren van de Rekenkamer. Daarom heeft de auditcommissie in 2025 besloten om deze raadperiode nog een korte evaluatie uit te laten voeren. Voor deze evaluatie heeft de auditcommissie de volgende drie onderzoeksvragen geformuleerd:

- 1) Wat is de doorwerking van de aanbevelingen van het evaluatieonderzoek naar de Rekenkamer uit 2019 op de werkwijze van de Rekenkamer en de gemeenteraad?
- 2) Wat zijn de punten die we moeten behouden en wat zijn de aandachtspunten in de huidige samenwerking tussen Auditcommissie en Rekenkamer?
- 3) Wat zijn concrete aanbevelingen voor een volgende auditcommissie om hun klankbordrol ten aanzien van de rekenkamer verder in te vullen?

Het onderzoek is uitgevoerd door onderzoeksbureau Partners en Pröpper (die ook de [vorige evaluatie in 2019](#) hebben uitgevoerd) en concludeert dat de aanbevelingen uit 2019 om rekenkameronderzoek te integreren in het primaire raadsproces door de gemeenteraad wel zijn overgenomen, maar in de praktijk geen opvolging hebben gekregen. De hoofdaanbeveling is dan ook om de eerdere aanbevelingen alsnog toe te passen om de doorwerking te verbeteren, door onder andere als raad actief regie te nemen op de eigen agenda en inhoudelijke betrokkenheid bij het rekenkameronderzoek.

² Over de uitkomsten en het vervolg van deze werkgroep is de raad geïnformeerd middels de [raadsbrief 'Uitkomsten en vervolg raads werkgroep Doorontwikkeling Begroten en Verantwoorden'](#) d.d. 24-06-2024 en de [raadsbrief 'Vervolg Doorontwikkeling Begroten en Verantwoorden'](#) d.d. 01-04-2025

Datum : 9 maart 2026
Zaaknummer :
Pagina : 3

De rapportage en de aanbevelingen zijn besproken in de auditcommissie van 23 februari dit jaar, samen met de rekenkamer. Tijdens deze bespreking heeft de auditcommissie geconcludeerd dat een groot deel van de aanbevelingen uit 2019 inderdaad niet actief zijn opgepakt, maar dat het rapport verder niet de benodigde concrete (nieuwe) handvaten heeft opgeleverd om hier actief een vervolgstap in te zetten. Daarnaast richten de aanbevelingen zich vooral op het functioneren van de raad en minder op de rekenkamer zelf. Daarnaast bevat het rapport aanbevelingen die op gespannen voet staan met de onafhankelijkheid van de Rekenkamer. Hoewel de auditcommissie in de basis onvoldoende handvaten in dit rapport ziet om hier concrete vervolgstappen aan te verbinden, wil zij de volgende auditcommissie (en raad) wel adviseren om met een aantal punten aan de slag te gaan. Dat heeft met name te maken met betrekking tot de invulling van de klankbordrol van de auditcommissie. Voor de nieuwe raad wordt verder geadviseerd om in de inwerkperiode het gesprek aan te gaan met de rekenkamer over onder andere hoe rekenkameronderzoek het eigen functioneren van de raad kan versterken.

Aanbeveling:

Geef als nieuwe auditcommissie direct invulling aan uw klankbordrol door met de Rekenkamer af te stemmen hoe u elkaar optimaal versterkt. Wij adviseren de nieuwe raad bovendien om aan de start van de periode gezamenlijk de onderzoeksagenda te bespreken, zodat de rapporten van de Rekenkamer maximale maatschappelijke en bestuurlijke meerwaarde bieden

Grip op grote projecten

In juni 2024 is er vanuit auditcommissie en raads werkgroep Stadsontwikkeling een werksessie georganiseerd met als thema '[grip op grote projecten](#)'. Daarbij was de centrale vraag of de gemeenteraad voldoende toegerust is om grootschalige stadsontwikkelingen te overzien, te doorgronden en eventueel ook bij te kunnen sturen. Uit de werksessie is geconcludeerd dat in de basis zowel het aanbod aan (instrumenten voor) sturingsmogelijkheden voor de raad, als de kwaliteit en kwantiteit van informatie over grote projecten vanuit het college aan de raad voldoende is. De raad benut de beschikbare instrumenten en informatie momenteel echter onvoldoende, waardoor geadviseerd is deze vaker en in grotere samenhang in te zetten. Op basis van dit advies is besloten dat er in de P&C cyclus twee 'extra' vaste besprekmomenten komen. Eén in het voorjaar gekoppeld aan de behandeling van de Financiële Jaarplanning Projecten (FJP). En één in het najaar gekoppeld aan de behandeling van de Begroting. In 2025 zijn deze bijeenkomsten voor het eerst georganiseerd, tot grote tevredenheid van de auditcommissie.

Aanbeveling:

Blijf scherp sturen op grote projecten door dit thema structureel te agenderen. Veranker de extra P&C-besprekmomenten in het voor- en najaar als vaste waarde in het 'spoorboekje', zodat de raad tijdig en integraal kan bijsturen op omvangrijke stadsontwikkelingen

Datum : 9 maart 2026
Zaaknummer :
Pagina : 4

Accountantscontrole en Jaarstukken

Een standaard aandachtspunt voor de auditcommissie is de jaarlijkse advisering over het auditplan en de accountantscontrole door Deloitte, waarbij door de auditcommissie ook aanvullende speerpunten zijn aangedragen voor de controle. De auditcommissie heeft daarnaast geïnvesteerd in het overbrengen van het belang van de Jaarstukken voor de gemeenteraad, o.a. door het uitvoeren van een Duisenbergonderzoek op de Jaarstukken, het advies aan de agendacommissie om de Jaarstukken afzonderlijk te behandelen van de Perspectiefnota en de adviesbrief die de auditcommissie jaarlijks naar de raad stuurt met betrekking tot de behandeling van de Jaarstukken.

Aanbeveling:

Beschouw de Jaarstukken niet als sluitstuk, maar als cruciaal controlemiddel. Wij dagen de nieuwe auditcommissie uit om via een Duisenbergonderzoek — of een andere werkvorm — de aandacht voor de jaarrekening te vergroten. Benut hierbij de expertise van de accountant proactiever, ook buiten de reguliere P&C cyclus om.

Inkoopbeleid in de Financiële Verordening

Op verzoek van de indieners het [agenderingsverzoek 'Inkoopbeleid 2025-2030'](#) is in de auditcommissie van 20 oktober 2025 het inkoopbeleid in de Financiële Verordening besproken. Het vaststellen van de nota inkoop- en aanbestedingsbeleid in de gemeente Arnhem is een collegebevoegdheid ([Financiële Verordening](#) artikel 22) In de auditcommissie is in aanwezigheid van de accountant en de Concerncontroller de vraag besproken of deze bevoegdheid bij het college zou moeten blijven of dat deze beter bij de gemeenteraad kan worden neergelegd. Geconstateerd is dat de aard van het inkoopbeleid de afgelopen periode is veranderd. Behalve interne regels is er ook beleid in het 'inkoopbeleid' terecht gekomen. De accountant en concerncontroller adviseren daarom om een strikt onderscheid te maken tussen de interne procesregels (het protocol) en de beleidskaders. Waarbij het college bevoegd blijft voor het vaststellen van de interne regels en de gemeenteraad over het beleidsinhoudelijke gedeelte. De auditcommissie kan zich vinden in dit advies.

Aanbeveling:

Stuur bij de herziening van de Financiële Verordening in 2027 aan op een heldere knip: laat het college de technische inkoopregels vaststellen, maar herstel de positie van de raad door de inhoudelijke beleidskaders zelf te bepalen. We vragen onze opvolgers hierop proactief de regie te nemen.

Gesprek over strategische investeringen in relatie tot uitvoeringskracht

Één van de kernpunten uit het accountantsverslag is al jaren het spanningsveld tussen het realiseren van de bestuurlijke ambities en de capaciteit van de gemeente Arnhem, met name op ruimtelijke ontwikkelingen. De accountant constateert al enkele jaren een structurele onderbesteding van de beschikbare budgetten. Eén van de oorzaken hiervoor is het feit dat beschikbare investeringskredieten niet volledig benut worden. Niet alle ambities van de gemeente worden uitgevoerd. Hoewel de

Datum : 9 maart 2026
Zaaknummer :
Pagina : 5

accountant benadrukt dat de gemeente Arnhem hierin niet uniek is, is het wel verstandig om hierover als raad het gesprek aan te gaan: kunnen wij al onze ambities wel realiseren? Wat zijn de oorzaken van het niet volledig realiseren van de ambities? En als ambities in de knel komen: wie maakt dan de prioritering?

Aanbeveling:

De auditcommissie adviseert de raad om hier tijdens de behandeling van de grote P&C stukken het gesprek over dit onderwerp aan te blijven gaan.

Gesprek over fraude risicoanalyse

In de gesprekken met de accountant wordt regelmatig gewezen op een gedegen en actuele frauderisicoanalyse van de gemeente. Hierbij is het belangrijk dat de organisatie mogelijke kwetsbaarheden op het gebied van fraude onderkent in een frauderisicoanalyse, onderbouwd met getroffen beheersmaatregelen en kwantificeert op basis van kans x impact. Deze frauderisicoanalyse zou een door het college vastgesteld document moeten zijn.

Aanbeveling:

De auditcommissie adviseert om hierover als commissie (of gemeenteraad) periodiek het gesprek te voeren, zodat continu aandacht blijft voor dit onderwerp.

Tot slot

Wij danken de gemeenteraad voor het gestelde vertrouwen en wensen onze opvolgers veel succes bij hun belangrijke taak.

Met vriendelijke groet,

Hasan Kumas
Voorzitter auditcommissie

Bijlage: Rapportage 'Doorwerking aanbevelingen uit evaluatie 2019 op de politiek-bestuurlijke inbedding van rekenkameronderzoek' – Partners en Pröpper